

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 754/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť P. J., zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Garajom, Floriánova 2, Prešov, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19 Co 60/2011 zo 16. februára 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2012 doručená sťažnosť P. J. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Garajom, Floriánova 2, Prešov, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa

čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 Co 60/2011 zo 16. februára 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že mesto Prešov v postavení žalobcu (ďalej aj „žalobca“) podalo proti sťažovateľovi ako žalovanému na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) žalobu o zaplatenie sumy 241,82 € s príslušenstvom. Svoj nárok odvodzoval žalobca zo skutočnosti, že musel uhradiť náklady spojené s naložením a odvezením motorového vozidla sťažovateľa, keďže predmetné vozidlo patriace sťažovateľovi bolo zaparkované tak, že bránilo vjazdu na parkovisko pred predajňou a nachádzalo sa na príjazdovej ceste k parkovisku. Žalobca preto musel zabezpečiť odťah vozidla patriaceho sťažovateľovi, s čím mu vznikli výdavky v žalovanej sume, ktorých náhradu požadoval od sťažovateľa.

Okresný súd prvýkrát rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 28 C 131/2009 z 9. decembra 2009, ktorým žalobe vyhovel (okrem časti žaloby týkajúcej sa príslušenstva, ktorú žalobca vzal späť). Označený rozsudok okresného súdu krajský súd uznesením z 23. novembra 2010 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia.

Následne okresný súd rozsudkom sp. zn. 28 C 131/2009 z 2. mája 2011 opäť žalobe vyhovel a zaviazal sťažovateľa uhradiť žalobcovi sumu 241,82 € s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 11. mája 2007 do zaplatenia a tiež ho zaviazal na náhradu trov konania. V odôvodnení označeného rozsudku okresného súdu sa okrem iného uvádza:

„... V konaní sa navrhovateľ dožadoval zaplatenia nákladov spojených s odtiahnutím motorového vozidla odporcu. V podanom odpore zo strany odporcu, ako aj pred vyhlásením druhého rozsudku vo veci odporca namietal okolnosti, s ktorými sa súd vypořádaval

v konaní 28 C/385/2007 rozsudkom, ktorý bol rozsudkom Krajského súdu v Prešove potvrdený. Súd v tomto konaní ohľadne týchto okolností nemôže zaujať iný právny názor, keďže sa už jedná o právoplatne ukončené konanie tunajšieho súdu, ktoré zhodou okolností rozhodoval ten istý senát ako túto vec. Odporca v tomto konaní poukazoval na to, že odtiahnuté motorové vozidlo parkoval na svojej parcele č... o výmere 78 m² zapísaných na LV č... kat. úz... V tomto konaní nepredložil ohľadne tejto skutočnosti žiaden iný dôkaz, pretože rozhodnutie z Mestského úradu v Prešove, že mesto nedisponuje zaradením tejto parcely do verejných komunikácií, nepredložil, pretože vo vypísaných parcelách parcela č... o výmere 78 m² nefiguruje. Teda žiaden nový dôkaz, ktorý by odporca už nepredložil v pôvodnom konaní 28 C/385/2007, nepredložil ani v tomto konaní. Zotrvával len na tých skutočnostiach, že bolo jeho právom zaparkovať si na svojom pozemku. V predchádzajúcom konaní mal však súd nepochybné preukázané, že auto odporcu bránilo vjazd na parkovisko a nachádzalo sa na príjazdovej ceste k nemu. Súd uzavrel, že Mesto Prešov neporušilo žiadnu právnu povinnosť, pokiaľ odtiahlo predmetné motorové vozidlo.

Súd v konaní 28 C/385/2007 odkazoval na zák. č. 315/96 Z. z. a zák. č. 135/61 Zb., keď na základe týchto zákonov je Mesto Prešov správcom pozemných komunikácií a je povinné zabezpečiť schodnosť komunikácie a to aj v prípade, ak nie je vlastníkom pozemku, na ktorých sa komunikácia nachádza. Podľa § 24 ods. 1 písm. l) zák. č. 315/96 Z. z., vodič nesmie zastaviť a stáť pred vjazdom z poľnej cesty, alebo z lesnej cesty, alebo z miesta mimo cesty, alebo na vyhradenom parkovisku, ak nejde o vozidlo, pre ktoré je parkovisko vyhradené.

Súd na základe opätovne vykonaného dokazovania dospel k záveru, že odporca v tomto konaní nepredložil žiaden nový dôkaz, ktorý by spochybnil predchádzajúce právoplatne skončené konanie 28 C/385/2007 a dal tomuto súdu možnosť uzavrieť túto vec právne inak, ako to bolo v roku 2008 a ako následne túto vec potvrdil aj Krajský súd v Prešove. S poukazom na tieto skutočnosti mal súd za to, že konanie zo strany navrhovateľa prebehlo v súlade so zákonom, čo bolo preukázané nielen v konaní 28 C/385/2007, ale aj v tomto konaní a to oboznámením tohto spisu, oboznámením rozsudku okresného a krajského súdu a vykonaním ďalších dôkazov, ktoré ale nepriniesli nijaké nové okolnosti do oprávnenosti alebo neoprávnenosti odtiahnutia motorového vozidla odporcu

Mestom Prešov. Súd teda uzatvára, že odtiahnutie motorového vozidla bolo v súlade so zákonom.

Súd sa zaoberal výškou škody, ktorá týmto odtiahnutím vznikla Mestu Prešov. Mesto Prešov ako navrhovateľ predložili súdu faktúry súvisiace s odtiahnutím vozidla, a to samotný odvoz vozidla, ktorý bol realizovaný firmou P., ako aj naložením autožeriavom firmou M. Navrhovateľ predložil súdu všetky dôkazy, pričom poukázal na to, že Mesto Prešov nemohlo zabezpečiť odtiahnutie tohto motorového vozidla vo vlastne rézii, pretože sa jedná o dodávku, preto musel byť použitý autožeriav a tieto okolnosti vyplývajú zo spisu 28 C 385/07. Na základe všetkých uvedených skutočností mal súd za to, že návrh navrhovateľa je dôvodný, a preto mu v celom rozsahu vyhovel.“

Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 28 C 131/2009 z 2. mája 2011 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 19 Co 60/2011 zo 16. februára 2012 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a zaviazal sťažovateľa nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania.

V odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu sa okrem iného uvádza:

„... Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré poukazuje, a to aj čo sa týka právnej kvalifikácie nároku uplatneného v predmetnom konaní. Na zdôraznení správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že v predmetnom konaní bolo podstatné zistenie, že žalovaný svoje motorové vozidlo zaparkoval tam, kde sa to nesmie podľa § 24 ods. 1 písm. l/ zákona č. 315/1996 Z. z., a to aj napriek tomu, že parkoval na vlastnom pozemku. Podstatné bolo to, že auto odporcu bránilo vjazdu na parkovisko a nachádzalo sa na príjazdovej ceste k nemu. Bolo preto dôvodné, že Mesto Prešov zabezpečilo odťah uvedeného motorového vozidla, s čím mu vznikli výdavky v žalovanej sume. Správne preto súd prvého stupňa uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 241,82 eur s 8,5 % úrokom z omeškania s poukazom na ust. § 517 OZ, a to od prvého dňa omeškania, t. j. od 11. 05. 2007.

K odvolacím námietkam odporcu je potrebné ešte uviesť, že pre správne a spravodlivé rozhodnutie vo veci nebolo najpodstatnejšie to, či existuje formálne rozhodnutie príslušného orgánu o zaradení pozemnej komunikácie do sietí miestnych

komunikácií, najmä ak konanie odporcu je v hrubom rozpore jednak s dobrými mravmi, a javí sa aj ako zneužívanie vlastníctva. Nepochybne totiž bolo preukázané, že odporca svoje motorové vozidlo zaparkoval za tým účelom, aby odpredal svoj pozemok so ziskom. Konanie odporcu nemôže požívať právnu ochranu a musí niesť právne následky. Aj Ústava SR, na ktorú odvolateľ vo svojom odvolaní opakovane poukazuje v článku 20 ods. 3 uvádza, že vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. A práve konanie odporcu možno hodnotiť ako zneužitie jeho vlastníckeho práva na ujmu práv iných, keď postavil svoje motorové vozidlo, hoci aj na svojom pozemku, a to v úmysle zabrániť prejazdu iných motorových vozidiel na parkovisko a tým si vynútil odpredaj tohto pozemku tretej osobe. Ani ďalšia námietka odvolateľa neobstojí, lebo v predmetnom konaní nebolo rozhodované o druhu komunikácie, a to či sporná plocha je alebo nie je miestnou komunikáciou. Riešené bolo to, že odporca svojim motorovým vozidlom zaparkoval tak, že bránil výjazdu iných motorových vozidiel z parkoviska.

K ďalšej námietke odvolateľa, že v konaní nebolo zhodnotené to, že Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn. 3 S/68/2007 zrušil rozhodnutie Krajské riaditeľstva PZ v Prešove, Krajského dopravného inšpektorátu Prešov o uložení pokuty vo výške 2.000 Sk za priestupok, ktorého sa mal dopustiť 20. 03. 2007, keď v P. na ulici P. na príjazdovej ceste na parkovisko k firme E. zaparkoval svoje motorové vozidlo s evidenčným číslom..., čím vytvoril prekážku v cestnej premávke. V prejednávanvej veci bolo rozhodujúce to, že odporca zneužil svoje vlastnícke právo a pri odstránení uvedeného závadného stavu navrhovateľ musel vynaložiť finančné prostriedky, na zaplatenie ktorých súd prvého stupňa správne zaviazal odporcu.“

Sťažovateľ považuje napadnutý rozsudok za arbitrárny, a to najmä preto, že všeobecné súdy sa nevysporiadali s jeho základnou námietkou, že komunikácia, na ktorej parkoval, nie je miestnou komunikáciou, keďže „K rozhodnutiu o zaradení účelovej komunikácie do siete miestnych komunikácií, ktoré by vydal Mestský národný výbor v Prešove, alebo neskôr mesto Prešov v správnom konaní, však nedošlo.“. Na podporu svojej argumentácie sťažovateľ poukazoval na rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 S 68/2007 z 3. apríla 2009, v ktorom sa uvádza: „... keďže žalobca parkoval na svojom súkromnom

pozemku, nemohlo ísť o verejnú účelovú komunikáciu. Nebola preto splnená základná podmienka na postup podľa zákona č. 315/1996 Z. z., lebo nebolo preukázané, že žalobca stál svojim motorovým vozidlom na pozemnej komunikácii. Nemohol sa teda dopustiť priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.“

Sťažovateľ zastáva názor, že „v občianskom súdnom konaní sa nedajú prejednávateľ a rozhodovať veci, upravené zákonom o pozemných komunikáciách, ktoré majú byť prejednané v konaní prevedenom podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.

Pokiaľ navrhovateľ uviedol, že je správcom miestnych komunikácií a preto dal vozidlo vo verejnom záujme v súlade s § 40 zák. č. 315/1996 z pozemku odtiahnuť, bolo jeho povinnosťou (nie povinnosťou sťažovateľa) dôkazmi preukázať (nie iba tvrdením), že pozemok na ktorom zaparkoval sťažovateľ svoje motorové vozidlo je miestna komunikácia.“.

Sťažovateľ opakovane poukazuje na skutočnosť, že „nakoľko súd vyhovel návrhu žalobcu iba z dôvodu, že sťažovateľ zaparkoval motorové vozidlo na miestnej komunikácii, pričom skutočnosť, že sa jedná o miestnu komunikáciu v konaní preukázaná nebola.

... Záver porušovateľa o základnej otázke nastolenej sťažovateľom v merite veci, o určenie, že pozemok, na ktorom zaparkoval motorové vozidlo nie je miestnou komunikáciou, nebol napadnutým rozhodnutím vyriešený.“.

Podľa názoru sťažovateľa je odôvodnenie napadnutého rozsudku „nedostatočné, nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Porušovateľ v napadnutom rozsudku nedal žiadnu odpoveď na argumenty sťažovateľa, ktoré boli pre rozhodnutie kľúčové.“.

*Všeobecné sudy podľa presvedčenia sťažovateľa neprihliadli na
„- rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3 S 68/2007 z 30. 04. 2009,
- rozhodnutie mesta Prešov z 15. 03. 2011 o nezaradení všetkých pozemkov a spevnených plôch na ulici P. do siete miestnych komunikácií,*

- skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal, že sporný pozemok, na ktorom sťažovateľ zaparkoval motorové vozidlo, je miestna komunikácia,
- neexistenciu rozhodnutia (vydaného v správnom konaní) o zaradení pozemku (na ktorom sťažovateľ zaparkoval motorové vozidlo), do siete miestnych komunikácií.“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezhom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo P. J. vlastníť majetok, podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 19 Co 60/2011 zo 16. 02. 2012, porušené bolo.

3. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 02. 2012, sp. zn. 19 Co 60/20114, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť P. J., trovy konania vo výške 305,86 € (2 x 120,23 € - 1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 2. písomné podanie na ústavný súd, plus 2x režijný paušál 7,21 €, plus DPH vo výške 20 % - 50,98 €), v prospech JUDr. Jána Garaja... do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zamerá na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. V tejto súvislosti v prvom rade ústavný poukazuje na skutočnosť, že zo sťažnosti vyplýva, že spor, v súvislosti s ktorým sa

sťažovateľ uchádza o ústavnú ochranu v konaní pred ústavným súdom, sa týka sumy 241, 82 € s prísl., ktorú od neho vymáha žalobca z titulu úhrady nákladov s odťahom motorového vozidla.

V nadväznosti na uvedenú skutočnosť ústavný súd poukazuje na § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého okrem iného vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, t. j. táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013). Ústavný súd v naznačených súvislostiach už viackrát vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (napr. IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, IV. ÚS 94/2014)].

Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu celkom zjavne nejde, pričom táto skutočnosť by už sama osebe umožňovala odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Napriek uvedenému ústavný súd poukazuje na svoje zistenie, že uznesením sp. zn. IV. ÚS 355/09 z 8. októbra 2009 už odmietol ako zjavne neopodstatnenú predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv a slobôd podľa ústavy, listiny, ako aj práv podľa dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Co 39/2009 z 3. júna 2009, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 3 Co 39/2009 z 3. júna 2009.

Z uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 355/09 z 8. októbra 2009 vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom okresným súdom domáhal v postavení žalobcu proti mestu Prešov ako žalovanému náhrady škody vo výške 112 500 Sk s príslušenstvom, ktorá mu mala byť spôsobená odtiahnutím jeho motorového vozidla P., zaparkovaného dňa 20. marca 2007 na pozemku, ktorý mu patril, v dôsledku čoho bol nútený zapožičať si obdobné motorové vozidlo od iného subjektu. Okresný súd žalobu sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 3 Co 39/2009 z 3. júna 2009 zamietol, keďže dospel k záveru, že motorové vozidlo sťažovateľa bránilo vjazdu na parkovisko.

Poukazujúc na § 415 a § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v nadväznosti na § 3d ods. 3 a 5 písm. d), § 4b ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, ako aj poukazujúc na § 24 ods. 1 písm. 1) a § 40 ods. 4 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 315/1996 Z. z.“), prvostupňový súd v označenom rozsudku konštatoval, že zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu právnej povinnosti, a teda neexistuje ani príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou vzniknutou sťažovateľovi. Bol toho názoru, že žalovaný postupoval v súlade s označenými ustanoveniami príslušných zákonov, keďže auto sťažovateľa stálo tam, kde je státie zakázané, teda pred vjazdom k parkovisku v zmysle § 24 ods. 1 písm. 1) zákona č. 315/1996 Z. z. Prvostupňový súd zdôraznil, že mesto je správcom pozemných komunikácií a je povinné zabezpečiť schodnosť tejto komunikácie aj v prípade, ak nie je vlastníkom pozemku, na ktorom sa komunikácia nachádza. Ak teda mesto postupovalo podľa zákona a dalo odtiahnuť motorové vozidlo sťažovateľa, postupovalo v súlade so zákonom a neporušilo žiadnu právnu povinnosť, ktorá by mala za následok vznik škody tak, ako to deklaroval sťažovateľ. Keďže neboli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti podľa § 420 Občianskeho zákonníka, prvostupňový súd žalobu zamietol, pričom poukázal tiež na ustanovenia § 3 ods. 1, § 123 a § 127 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na tieto ustanovenia konštatoval, že právny štát nemôže poskytnúť následnú ochranu vlastníckeho práva takému vlastníkovi, ktorý výkonom svojich práv zasahuje bez právneho dôvodu do práva a oprávnených záujmov iných a jeho konanie je v rozpore s dobrými mravmi. V konaní mal totiž preukázané, že cieľom sťažovateľa bolo odpredať

parcelu o výmere 78 m² združení L., pričom najprv sa na cene nedohodli a k dohode došlo až po tom, keď sťažovateľ druhýkrát zablokoval prístup na parkovisko pred obchodom L. a znemožnil tak prístup zákazníkom do tohto obchodu. Takýto sled udalostí teda mal odhaliť skutočný zámer sťažovateľa, prečo postavil svoje motorové vozidlo na komunikácii, ktorá bola na jeho pozemku. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že túto skutočnosť nemožno oddeliť od celého prípadu a takýto postoj sťažovateľa nie je výkonom jeho vlastníckeho práva v súlade so zákonom, keďže je v rozpore s dobrými mravmi.

Krajský súd na základe sťažovateľom podaného odvolania preskúmal rozsudok okresného súdu a tento potvrdil, pričom v odôvodnení svojho rozsudku sp. zn. 3 Co 39/2009 z 3. júna 2009 okrem iného uviedol:

«Podaním zo dňa 27. 5. 2009 žalobca predložil rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3 S 68/2007-44 zo dňa 3. 4. 2009 a poukázal na závery v ňom prijaté, teda že tá časť pozemku, na ktorej parkoval svoje motorové vozidlo, bola v jeho výlučnom vlastníctve, a tak nemohlo ísť o verejnú účelovú komunikáciu.

Žalobca na odvolacom pojednávaní dňa 3. 6. 2009 žiadal v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa pripustiť dovolanie s tým, že dovolaciu otázku predloží v lehote troch dní.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., vo veci nariadil pojednávanie (§ 214 ods. 1 O. s. p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a aj k správne právnemu záveru. Prvostupňový súd sa dostatočným spôsobom vypořiadal s predpokladmi pre náhradu škody v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka, teda či došlo k porušeniu právnej povinnosti žalovaným pri odťahovaní motorového vozidla žalobcu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvádzanými v prvostupňovom rozhodnutí a navyše k tomu udáva:

Podľa § 3 ods. 1 písm. f/ zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii, obecná polícia objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje osobitný predpis, prejednávava v blokovom konaní

priestupky ustanovené osobitným predpisom a priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposlúchnutím pokynu vyplývajúceho zo všeobecnej úpravy cestnej premávky, ktorou sa zakazuje zastavenie, státie a vjazd vozidiel.

Podľa § 24 ods. 1 písm. l/ zákona č. 315/1996 Z. z. o pozemných komunikáciách, vodič nesmie zastaviť a stáť pred vjazdom na cestu z poľnej cesty, alebo z lesnej cesty, alebo z miesta mimo cesty, alebo na vyhradenom parkovisku, ak nejde o vozidlo, pre ktoré je parkovisko vyhradené.

S poukazom na citované ustanovenia je zakázané zastaviť a stáť aj pred vjazdom na cestu z miesta mimo cesty, ktorým miestom je aj parkovisko, v danom prípade nachádzajúce sa pred predajňou L. Práve prejazd z parkoviska na miestnu komunikáciu viedol cez parcelu žalobcu, preto práve v tejto časti odstavené vozidlo žalobcu tvorilo prekážku cestnej premávky. Pokiaľ teda žalovaný dal odstrániť motorové vozidlo žalobcu, urobil tak v súlade s citovanými ustanoveniami, teda z jeho strany nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti, čím nebol naplnený základný predpoklad zodpovednosti žalovaného v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka.

Odvolačný súd sa stotožnil aj s posúdením predmetu sporu z pohľadu ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 123 a § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda v súvislosti s výkonom vlastníckeho práva.

Podľa § 1 O. s. p., Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinnosti a na úctu k právam iných osôb.

Súd prvého stupňa postupoval správne, ak pri rozhodovaní o nároku žalobcu posudzoval výkon jeho vlastníckeho práva vo vzťahu k výkonu práv iných osôb, ktoré práva chránil žalovaný prostredníctvom činnosti obecnej polície. Pre posúdenie nároku žalobcu nebolo rozhodujúce, či časť jeho parcely, na ktorej mal postavené motorové vozidlo je súčasťou miestnej alebo účelovej komunikácie alebo nie, ale skutočnosť, že zaparkovaním vozidla vytvoril prekážku na mieste, na ktorom je to zakázané. Preto samotné odvolacie námietky žalobcu, týkajúce sa posudzovania časti parcely žalobcu z pohľadu zákona o pozemných komunikáciách sú námietkami právne irelevantnými. Pri aplikácii § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v súvislosti s posudzovaním vzniku škodu a jej náhrady, správne

súd prvého stupňa konštatoval, že škodu si zaviniť svojim konaním sám žalobca, ak svoje motorové vozidlo postavil zámerne v mieste brániacom prejazdu motorových vozidiel z parkoviska na miestnu komunikáciu. Je potrebné zdôrazniť, že obecná (mestská) polícia je povinná chrániť záujmy verejnosti, teda aj osôb, ktorým konaním žalovaného bolo zabránené, v prístupe k obchodnému objektu.

S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p.

Napriek žiadosti žalobcu o pripustenie dovolania, odvolací súd dovolanie nepripustil, keďže v predmetnom konaní sa nerieši žiadna otázka zásadného právneho významu.»

Ústavný súd v uznesení sp. zn. IV. ÚS 355/09 z 8. októbra 2009 uviedol, že krajský súd sa primerane vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a relevantné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 316/1996 Z. z. aplikoval spôsobom, ktorý neodporuje ich zneniu, účelu ani označeným článkom ústavy, ktorých porušenie sa namieta, vrátane irelevantnosti námietky sťažovateľa o identifikácii komunikácie nachádzajúcej sa na jeho parcele. „*Ústavný súd pri skúmaní rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 Co 39/2009 z 3. júna 2009 o potvrdení prvostupňového rozhodnutia nezistil skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné tento výrok rozsudku označiť za svojvoľný a arbitrárny.*“

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 355/09 namietal v zásade identickým spôsobom ako v tomto konaní, keďže aj v označenom konaní sa podstata jeho argumentácie týkala otázok súvisiacich s identifikáciou druhu pozemnej komunikácie, na ktorej parkoval svoje motorové vozidlo, a namietaním spôsobu, ako sa všeobecné súdy vysporiadali s jeho námietkami.

V nadväznosti na sťažostnú argumentáciu sťažovateľa ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je oprávnený skutkové a právne závery všeobecných súdov kontrolovať z hľadiska ich ústavnej konformity iba vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať, pričom k jeho porušeniu by mohlo dôjsť predovšetkým vtedy, ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby, čo sa v danom prípade nestalo (napr. IV. ÚS 163/07).

O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. rozhodnutia I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03), pričom v konkrétnych okolnostiach danej veci sa tak nestalo.

Ústavný súd nemá dôvod, aby k v podstate identickým námietkam sťažovateľa uvedeným v sťažnosti zaujal iný postoj ako v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 355/09.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo nepovažoval za podstatné zaoberať sa otázkou druhu komunikácie, na ktorej stálo motorové vozidlo patriace sťažovateľovi, keďže dospel k záveru, že jeho konanie spočíva v tom, že zaparkoval motorové vozidlo tak, že bránilo iným vozidlám vo výjazde z parkoviska na účely dosiahnutia predaja predmetného pozemku (sťažovateľ skutočnosť, že parkoval spôsobom znemožňujúcim iným vozidlám výjazd z parkoviska, ani dôvody, pre ktoré mal podľa záverov krajského súdu takto konať, nespochybňuje, pozn.), je v hrubom rozpore jednak s dobrými mravmi a javí sa aj ako zneužívanie vlastníctva. Podľa právneho záveru krajského súdu sťažovateľ konal v rozpore s ústavným zákazom, ktorý zakazuje zneužívanie vlastníckeho práva na ujmu práv iných alebo je takéto konanie v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a sťažovateľom označenými právami neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími požiadavkami formulovanými sťažovateľom v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2014